

**Dušan Čater, Mojca Kumerdej,
Andrej E. Skubic, Suzana Tratnik,
Goran Vojnović**

DAN ZMAGE

Dušan Čater:
LEPOTA PO SLOVENSKO

V gostilni Pr' lisc so bili skoraj vsi na svojem položaju in v skoraj popolni postavi. Natararica Minka, brhka mladenka umetno svetlih las, si je za šankom s pilico urejala nohte, Majer, bog in batina gostilne, je stal pred blagajno in štel za petkovo popoldne borni izkupiček, na drugi strani šanka je Marjan tiho pil svoj špricer, Tone in Žan pa sta pri vhodu na stranišče igrala že peto partijo pikada. Zunaj je pihal močan veter in malo je že dišalo po snegu, čeprav je jesen komajda obarvala listje v rumeno in rjavo. Majer je štel bankovce in si slinil prst, da mu ne bi kateri spolzel med prsti ter negodoval o veprski družini, ki so jo prejšnji dan videli spodaj pri Zakamenškovi njivi. »Ena taka prava krmača je bila,« se je pogovarjal bolj sam s sabo kot pa s kom od prisotnih. »In pet mladih je mela, ona sama pa, madona santa, če ni mela tri metre, ajde, dva metra pa pol, dam glavo stran.« Marjan je kimal sebi v brado in ni umaknil pogleda od svojega špricerja, Minka pa je zmajevala z glavo in pogledovala tja pod strop proti preparirani in nagačeni glavi divje svinje, ki jo je, to poslušša znova in znova, pred tremi leti Majer v gozdu »najprej samo nastrelil, potem pa še z dvema šusoma v glavo pokončal gor na Aginem hribu.«

»Tri metre, foter, kaki dva metra pa pol,« se je oglasil Žan, medtem ko je iz table za pikado vlekel puščice, »tri metre je mela, garant!«

»Še dobro, da smo pobral ves krompir,« je rekel Zakamenškov Tone, stopil do šanka, od tam vzel svoj špricer in ga nagnil do dna. »Saj bi nam svinja vse požrla ... Minka, daj mi še enga natoč!« se je potem obrnil k Minki.

Ta je odložila pilico na s pločevino oblepljen pult in mu kar v isti kozarec natočila za dobro polovico domačega belega vina, čez pa še mineralno vodo.

»Da ti pridejo tak blizu ...« je govoril Majer in odkimaval z glavo. »Z mladiči, c, c, c ...«

»To zna bit nevarno,« je rekla Minka. »Take z mladiči, mislim ... So lahk zelo po ... pop ...«

»Popadljive, ja,« je rekel Majer. »Znajo bit, ja ...« si je še vedno kimal v brado.

»To je treba vse postrelat, foter, mene posluš,« je rekel Žan in vrgel puščico v tarčo. »Preden se kaj zgodi, ja?«

»Saj boš mel jutri priliko,« je rekel Majer, razprostrl nekaj bankovcev v pahljačo in z njimi pomahal v zrak. »Boš ti kaj plaču svojo pijačo al boš sam na puf pil?« ga je vprašal. »Vidim tule, da maš pufa ko Grčija, madona santa!«

»Bom, ko mi boš dal plaču, foter,« je rekel Žan in spet vrgel puščico.

Majer je za trenutek pogledal svojega sina, rekel pa ni nič. Še naprej je prešteval denar, si nekaj zapisoval v zvezek, ki ga je imel zraven blagajne in zmajeval z glavo. Z enim ušesom je poslušal Toneta, ki je Marjanu opisoval svojo novo puško, češko Zbrojevko, dvocevko, model Brno Stopper, »štirikilsko žverco«, ki ti, kot pravi Tone, »položi jelena kapitalca s petdesetih metrov. Kaj bi šele mašince naredila divji svinji, če bi jo zadel točno med oči, ha?!« se je smejal Tone. Marjan je mirno pil svoj špricer in prikimal, Tone pa je iz žepa potegnill lovski nož in ga položil na šank.

»Tole si poglej,« je rekel. »Tole so mi dal poleg ... Rejndžer nula sedem nula šest se mu reče, poglej, kaj vse ma« in ga je začel odpirati, da se je pokazalo nekaj rezil. Eno za prebadanje, eno za rezanje in eno za odiranje kože. »Všteto v ceno,« je rekel. »Gratis, nož je gratis ... Če kupiš Zbrojevko, jasno.«

»Kaj zdaj, Tone, boš igral al sam čvekal?« ga je vprašal Žan in v rokah težkal pikado puščice.

»Ne vidiš, da se pogovarjam?«

»Odigraj do konca, pa se pol pogovarjaj.«

Tone se je obrnil k Žanu, ga nekaj časa nemo gledal, potem pa je nagnil svoj špricer in ga spil skoraj do polovice, zaprl nož ter ga pospravil nazaj v žep.

»Daj sem,« je rekel in iz njegovih rok sprejel puščice.

Potem je v gostilni zavladata tišina, če odmislimo piskajoč zvok električnega pikada in tih glas radijskega napovedovalca, ki je bil slišati, kot bi prihajal nekje od daleč. Majer si je še naprej slinil prste, Minka si je negovala nohte, Marjan je tiho pil svoj špricer,

Žan in Tone pa sta igrala pikado. Trenutki, ki so bili v gostilni Pr' lisic vsakdanji.

Potem so se odprla vhodna vrata, med njimi pa se je pokazala pojava moškega sredi petdesetih let v lovski uniformi, z lovskim klobukom in s puško prek ramen. Izbočeno čelo in speštan obraz sta nakazovala, da je malce zaostal v razvoju.

»Bogdej,« je pozdravil prišlek, sedel na stol za šankom, puško pa je položil sebi ob noge.

Zasedba je bila popolna.

»Bogdej, Anza,« je rekla Minka. »Šnopček?«

»Šnopček,« je rekel Anza, se obrnil proti ostalim, globoko zajel sapo in jo počasi pihal skozi nos, poleg pa prikimaval.

»Si najdu tiste vepre?« je vprašal Tone. »Kam so šli?«

»Jutri jih bomo, cika caka, ha, ha!« se je režal Žan.

»Kaj vepre!« je rekel Anza.

Vsi so gledali vanj, on pa je še naprej pihal skozi nos in kimal z glavo gor in dol. V pričakovanju nadaljevanja so vsi nemo gledali vanj, Anza pa je še enkrat prhnil skozi nos in še vedno kimal, da bi podkrepil pomembnost svoje novice. Ko je menil, da je pravi trenutek, je rekel:

»Ljudje, avtobus se je ustavu!«

Malo so se spogledali, potem pa je Tone vprašal:

»Kje?«

»Ja, kje, lejga,« je Anza v podkrepitev svojih besed pogledal še ostale. »Doli, pri Peperkotu, kje pa naj bi ustavu?!«

Minka je stala za šankom in gledala z odprtimi usti, Tone se je prestavil do šanka in nagnil svoj špricer, Majer je odložil bankovce nazaj v blagajno, Marjan se je sam pri sebi nasmehnil in si pokimal, Žan pa je stopil do avtomata za pikado, izvlekel puščice in pritisnil na rdeč gumb, da je nekaj zacingljalo, potem pa se je zarezal:

»Ha, spet bo cel kup mrtvih ... Ha, ha ...!«

Premolk.

...

Potem je Tone, ko je odložil svoj kozarec nazaj na pult, vprašal: »Kdo bi pa to lahk bil?«

Anza je skomignil z rameni in razširil roke.

»Vem sam to, da ni baba.«

»Je zavil k nam?«

Anza je pokimal.

Spogledali so se.

»Si ga vidu, kak zgleda?« je vprašal Tone.

»Kak bi naj vidu, kak zgleda, madona,« se je razburil Anza.
»Daleč je bil, pa še temni se že, lejga.«

»No, no, pomirta se,« je rekel Majer, sunkovito zaprl predal blagajne, da se je vsa stresla, in se z rokami naslonil na šank. Nekaj časa je gledal predse, malo ukrivljal glavo sem in tja, naposled izdihnil in rekel:

»Kaj nas pa zdaj spet čaka?«

»Mrlič, foter,« je rekel Žan in se spet zakrohotal. »Ha, ha! Cel kup mrtvih, eto ti ga na!« in je vrgel puščico v tarčo.

Marjan: »Jeh.«

• 8 »Kaj zdaj ti tu govoriš, lejga. Dva sta bla mrtva, to je vse,« je rekel Majer.

Kot bi se dogovorili so vsi srknili iz kozarca.

Marjan: »Jeh.«

»Kaj zdaj ti tu neki jamraš? Sto kil te je, pa sam neki jamraš!« ga je kar prek šanka dregnil Majer v ramo.

»A dva mrtva nista dost?« je rekel Marjan.

»Se spomniš, foter, kak sma ga mogla snet, Verherška, dol s štrika?«

»Ojoj,« je rekla Minka, se naslonila nazaj na pult in si spet začela piliti nohte.

»Daj, daj, no. Nič kaj takiga, kar ne bi že prej vidu,« je rekel Majer in se obrnil k Minki. »Ko se je tu nazadnje ustavu avtobus, smo mel celo kolobocijo,« je rekel.

Minka je pokimala.

»Ena kurba je prišla, tam nekje iz vzhoda ...«

»Iz Moldavije,« je rekel Žan. »Verheršek si jo je pripelu, ko ni mogu nobene druge najt ...«

»Ja, ja,« je Majer odmahnil z roko. »Ena taka, ja ... Ne vem, kaj si je dedec mislu, kak bo to šlo ... kje je mel glavo, srota boga ... Saj veš, kak je pri nas na vasi ... Kurba je kurba.«

»Enkrat kurba, zmeri kurba,« je rekel Žan.

Minka je kimala in ni umaknila pogleda od svojih nohtov.

»Bogi Verheršek pa tega ni mogu nikakor požret, pa se je obesu.«

»Povej še to, foter, da je tista kurba poprej ta starmu Verheršku trebuch razparala!«

»Nič jaz to ne vem,« je rekel Majer. »Vem sam to, da smo ga našli v kurniku, zaklanega.«

»Daj, foter, ne bit naiven,« je rekel Žan. »Ta star jo je hotu dol dat, še on, češ, saj si kurba, če daš vsem, daj pa še men mal,« je rekel. »Pa ga je napičila, ha, ha! Z nožem! Cak!« je rekel in z roko nakazal gib vboda.

Potem se je zakrohotal, ostali pa so zmajevali z glavo, Anza se je tudi prekrižal, Marjan pa spet izdahnili: »Jeh.«

»Pokončal očeta in si sodil sam,« je pomembno rekel Majer. »Tak so zapisal ... Da je najprej fotra ferdirbu, pol se pa še obe-su ... Škoda ga je blo, poba,« se je spet obrnil k Minki. »En tak muzikant je bil, veš, rad je špilu po veselicah pa tak, meu je bab, kolker hočeš, pol pa se ti gre spečat z eno tako ... Najboljš, da bi si tam za bajto kar takoj začel grob kopat ...«

»Od same sramote si je dal štrik okol glave, ja,« je rekel Tone.

»No ja, ni bla od tu, ni bla naša,« je rekel Majer. »Ne bom nič reku, sam ... Nič ji niso dokazal, prodala je vso zemljo in šla dol v Ljubljano ...«

»Pa saj jaz vse to vem, saj sem bla takrat že tu,« je rekla Minka.

Majer in Žan sta se spogledala, Marjan je izustil svoj »jeh«, Tone in Anza pa sta pokimala. Za trenutek so utihnili, potem pa je Minka dodala: »Saj to je pa tud vse, kar se je v zadnjih desetih letih tu zgodil.«

Žan je stopil na drugo stran šanka do Minke, jo nežno pobožal po riti in rekel:

»Minka, tole bo enkrat ... Tile naši hribi ... Ko Kras ... Turisti bojo prišli pa ...«

»To je tud Verheršek pravi tisti svoji, na ta način jo je tud zvleku sem gor, pa poglej, kje je končal ... Na štriku,« se je zarežal Tone.

Žan je nekaj časa gledal Toneta, potem pa se je spet obrnil k Minki, jo še enkrat nežno lopnil po ta zadnji in rekel:

»Daj mi en štok, Minča!«

Minka je odložila pilico, segla po steklenici, vzela štamperle, vanj natočila štok, potem pa ga prelila v lepši, dva deci kozarec. Vanj je dala še dve kocki ledu in reženj limone. Žan je vzel svojo pijačo in jo nagnil do dna, prazen kozarec pa je odložil nazaj na

šank. »Jutri, ko gremo na lov, na tiste vepre, pojd z nami, boš vidla, kak je fajn,« je rekel Minki.

»Mah,« je rekla Minka, odmahnila z roko in segla po pilici. Ukvarjala se je svojimi nohti.

Malo so pomolčali, slišati je bilo nekakšno bobnanje s prsti po mizi, nežni rask rask pilice po Minkinih nohtih, potem pa se je Žan zarežal:

»Foter,« je rekel. »Kaj pa, če je ... Ha, ha ... Kaj pa, če je prišu zdaj kak njen sorodnik ... A?«

»Po kaj pa naj bi prišu?«

»Po štalo, foter ... Štale ti ni prodala!«

»Saj je tud nikol nisem hotu, kaj pa naj z njo? Zemljo sem kupu, ja, štale pa ne ... kaj zdaj?«

»Podrl si jo pa vseen, štalo, pa tam postavu žago,« je rekel Žan.

Majer je gledal svojega sina, ta se je sicer še vedno režal, vendar je bilo v njegovem smehu čutiti neko negotovost. Takrat pa so se odprla vhodna vrata in med njimi se je pojavila figura do vratu zapetega moškega zgodnjih štiridesetih let, urejenega, v modnih oblačilih in elegantnem plašču. Na nosu so mu počivala očala, v roki pa je držal črno potovalno torbo in bil je dokaj zadihan.

»Dober dan,« je pozdravil.

Vse glave so se obrnile proti vratom.

»Dober dan,« je prva rekla Minka, nakar so ji sledili še drugi.

»Tole pa je bil vzpon,« je rekel prišlek in se narejeno nasmehnil.

Vsi so pokimali.

»Hja, hribe mamu tu, hribe,« je rekel Majer in se še sam narejeno nasmehnil.

Prišlek je stopil nekaj korakov naprej, da je za sabo zaprl vrata in se obrnil k Minki.

»Eno sobo bi rabil, za prespat,« je rekel. »Saj imate sobo, a ne?«

»Majer?« je rekla Minka.

Majer je stopil izza šanka, naredil nekaj korakov proti prišleku, potem pa se je ustavil.

»Sobo rabte? Ni problema, bomo naštimal,« je rekel in se zarežal. Stopil je še nekaj korakov naprej in prišleku ponudil roko.

»Majer,« je rekel. »Lastnik.«

»Aha,« je rekel prišlek.

Majer je še nekaj časa stal pred njim in stresal njegovo roko, ko pa je videl, da se prišlek nima namena predstaviti, je izpustil njegovo roko in mu pokazal eno od miz.

»Tamle se lahk mal usedete, kaj spijete ... mal bo trajal, da nastimamo sobo, vete ... Nimamo glih vsak dan gostov tu,« je rekel in se nasmehnil.

Prišlek je pokimal in se namenil za ponujeno mu mizo. Sedel je, odložil torbo ob nogo in si odpel plašč. Gledal je proti šanku, od tam pa so vsi gledali vanj. Nasmihali so se drug drugemu.

»Minka,« je potem rekel Majer, »pojđ gor pa zrihti tisto sobo tam pri veceju ... Posteljnino maš pa v omari, veš ...«

»Kaj bo pa gospod pil?« je vprašala Minka.

»Bom že jaz postregu gospoda,« je rekel Majer in se spet z nasmేశkom na ustnicah obrnil k prišleku, »ti sam sobo zrihti.«

Minka je nejevoljna odšla skozi vrata zadaj za šankom, Majer pa se je prestavil za šank in vprašal:

»Kaj prinesem?«

»Eno kratko kavico bi, pa kak šnopček, da se pogrejem,« je rekel prišlek.

»Pride ena kaaaavica in pride en šnooopček,« je rekel Majer in se lotil dela. Ko je zagnal kavni avtomat, je videl, da ljudje na drugem koncu šanka še vedno gledajo v prišleka, zato je tiho dodal: »Kaj zdaj tak buljite, no ... Sem se obrnte.«

Glave so se obrnile proti Majerju, ta pa je postavil kavico in šnopček na pladenj in ga odnesel prišleku. Ko je vse skupaj položil predenj, je vprašal:

»Kolk pa mislte ostat? Eno noč?«

»Za začetek,« je rekel prišlek. »Morda dve, saj se lahko jutri odločim, a ne? Zdajle težko rečem ...«

»Ni problema,« je rekel Majer. »Ostane, kolker vas je volja, ha, ha ...« se je zarežal. »Pri nas so vsi velkom, a ne?« se je obrnil k ostalim tam za šankom.

»Velkom, velkom,« je rekel Anza, Žan, Tone in Marjan pa so pokimali.

Tudi prišlek je pokimal in zvrnil žganje na dušek in ga poplanknil s požirkom kave. Potem si je snel očala, iz žepa izvlekel kos tkanine in si jih začel brisati.

»Se da dobit tudi kakšno večerjo?« je vprašal prišlek.

»Jasno,« je rekel Majer. »Neki se bo pa že našlo, saj smo na de-
želi, ha, ha ...«

Prišlek je pokimal in nadaljeval s čiščenjem očal, Majer pa se je odmajal nazaj za šank. Tam je odložil pladenj na pult in Anzu, ki se je zazrl vanj, pomignil z očmi, v smislu, madona santa, kdo pa je zdaj to. Žan se je nasmehnil sam zase in očetu namignil s kozar-
cem, da naj mu naredi še eno pijačo.

»Jutri gremo na lov, glej, da ne boš spet čist skozlan,« je rekel Majer malo tiše, ko mu je točil štok v kozarec.

»Daj foter, no,« je rekel Žan, potem pa se je obrnil k Tonetu.
»Tole morma dokončat,« je rekel in pokazal na pikado.

Tone je umaknil pogled od prišleka, nekaj časa gledal v Žana, potem pa rekel:

»Dost mam.«

• 12

»Se predaš?« ga je vprašal Žan.

Tone je spet gledal vanj, potem pa je skozi vrata za šankom pri-
šla Minka in rekla:

»Soba je nared.«

»A, super,« je rekel prišlek, si nataknil očala, pospravil krpico v zadnji hlačni žep, vzел torbo in zakoračil proti šanku. »Bi šel kar v sobo,« je rekel.

»Ni problema,« je rekel Majer. »Vi se sam razkomotite ...«

»Tole kavico pa šnops,« je rekel prišlek in pokazal proti mizi, kjer je sedel, »bom na koncu vse poravnal.«

»Sevede, sevede,« je rekel Majer.

»Ni problema,« je rekla Minka in se gostu prijazno nasmehnila.

»Če je pa tako,« je rekel prišlek, »potem pa ...« se je zagledal v vsakega posebej in se nasmehnil, »lahko noč.«

»Lahko noč,« je rekel Majer, ostali so se mu pridružili, Minka pa je veselo rekla: »Vas pospremim.«

Prišlek je pokimal in stopil k Minki, ta pa ga je popeljala skozi zadnja vrata in še preden so se za njima zaprla, je bilo slišati Min-
ko, ko je gosta vprašala:

»Prihajate od daleč?«

Vrata so se zaprla.

Žan je gledal v vrata, potem pa prhnil skozi nos in rekel: »Koja pederčina od tipa!«

Megla se je počasi spuščala v gozdnato podrast. Zgoraj se je že razkadila, da je bilo jasno videti še vedno bujne in pisane krošnje dreves, spodaj pa je iz razredčene megle gledala kakšna veja zelene praproti. Ptice so oznanjale lep dan. Sonca sicer še ni bilo na nebu, zato je bila gozdna jasa videti, kot bi nanjo ponoči padel svež sneg. Jutranja rosa je na lovskih čevljih puščala mokro sled.

Ko je Tone sedel na veliko skalo sredi jase, si je s čevljev odstranil listje, ki se je sprijelo ob mokro usnje. Potem je iz žepa potegnil nov lovski nož, puško, prav tako novo Zbrojevko, pa je položil s kopitom v tla in jo prislonil ob skalo. Odprl je nož in si s podplata začel čistiti zemljo. Marjan je stal pred njim, iz notranjega žepa lovskega suknjiča izvlekel ploščato čutaro in nagnil požirek.

»Jeh,« je rekel, ko ga je spravil po grlu navzdol, potem pa je čutaro ponudil Tonetu.

Tudi Tone je nagnil in si s hrbtno stranjo dlani obrisal ustnice.

»Ti,« je rekel Marjan in sedel zraven Toneta.

Tone mu je vrnil čutaro in se mu zazrl v oči.

»Veš, kaj sem jaz tuhtu ponoči ...«, naredil je nov požirek.

»Kolk bi bil zdaj oni star, a veš, od ta stare Age sin?«

Tone je za trenutek prenehal s čiščenjem podplata.

»Kak to misliš, kolk? A misliš, da je še živ?«

»Ne vem,« je rekel Marjan. »Ampak, če bi bil ... Kolk bi bil zdaj star?«

»Pojma nimam,« je rekel Tone. »Kaj te zdaj to kar naenkrat skrbi?«

»Tam, v začetku devetdesetih so ga popokal, ne? Al pa konec osemdesetih ... Takrat je mel petnajst, šestnajst let, ne?«

Tone je pokimal.

»Se pravi, bi jih mel danes tam okol štirideset, je tak?«

»Bi že mogl bit, ja ...«

»No, to sem jaz tuhtu ponoč,« je rekel Marjan in spet naredil požirek iz čutare in jo ponudil še Tonetu. »Jeh ... A misliš, da bi lahk ...?«

»Kaj?« je rekel Tone in zadržal čutaro pred usti.

»Saj veš ... Oni, ki je prišel snoči ... Da bi on ...«

Tone se je na ves glas zakrohotal, nagnil požirek in vrnil čutaro Marjanu.

»Daj ga no srat, Marjan, madona,« obrisal si je ustnice, »njega ne bojo več spustil ven. Kaj ti je zdaj?«

»Sem tuhtu ponoč, nisem mogu spat, se mi je zazdel ... Danes bi bil star okol štirideset, pozna naše konce, drugač ne bi nikol prišu sem ... Kak bi pa vedu, kje stopit z avtobusa, pa po kateri poti pridit do nas? Čist po naključju že ni prišu, ne?«

»Ma daj, Marjan, ne mi ga zdaj srat s tem ... A ti ... A ti misliš, da bi enga, ki je živalim oči ven devu in jih spravlu v kozarce za marmelado, živali pa zakopavu po gozdu ... Daj, a ti res misliš, da bi enga takiga spustil na svobodo?«

»Kaj pa, če je pobegnu?«

»Taki ne morjo pobegnat, Marjan,« je rekel Tone. »Take majo pod ključem štiriindvajset ur na dan, pa opazujejo jih ... ma daj ga no srat, daj ...«

»Mel bi pa danes ene tolko let, kot jih ma tale v Majerjevi bajti, ne?«

»Je res, je, sam ...« se je spet zazrl Marjanu naravnost v oči in na njegovem obrazu je bilo opaziti kanček nejevere. »Sam ... Ma ne, ni šans, Marjan, daj ga no srat ... On je ... On je ... On je psihopat! On je začel najprej živali pobijat, jim oči ven jemal, pol se je pa še na otroke spravu ... Taki ne hodjo po svetu s torbo, pa v obleki, pa ...«

»Si ziher, Tone?«

»Sem ... Mislim, nisem, sam ... Daj no, če bi en tak pobegnu, bi dal to takoj na radio, cel alarm bi bil, ne gre ti to kar tak,« je rekel Tone in Marjanu izpulil čutaro iz rok. Nagnil je dolg požirek, si obrisal ustnice in nadaljeval: »Sploh pa, a misliš, da bi se pol on sem vrnu, domov. Stare Age itak ni več, pa tu bi ga še najprej iskal ... Pa, a si mogoče vidu kake male grobeke, ko si vsak dan v gozdu?«

»Nisem, ampak saj je šele prišu ...«

»Daj no,« je rekel Tone in odmahnil z roko.

»Kaj pa, če so ga ... saj veš, rehabilitiral?«

»Njega pa že ne, ha, ha,« se je zakrohotal Tone, »takih psihopatov pa že ne rehabilitirajo, čuj.«

Marjan je nekaj časa molčal, naredil požirek iz čutare, izdahnul svoj »jeh« in si nekaj kimal v brado.

»Mogoče maš prav, sam ...«

»Kaj? Sevede mam prav, sam kaj?«

»Kdo bi pa pol lahk bil?«

»Hm,« je rekel Tone in nadaljeval s čiščenjem podplatov na lovskih čevljih. »To ne vem, sem pa ziher, da ni od Age sin, eto,« je rekel in pospravil nož nazaj v žep.

»Je pa nekdo, ki pozna te konce, je res?«

Tone je vzel v roke puško, novo Zbrojevko, jo repetiral, premanil varnostni zatič in rekel: »Hm ...«

Tudi Marjan je izustil »hm« in se popraskal po bradi.

»Bomo že zvedli. Mislim, da bo Minka kaj izvlekla iz njega, vse bo prišlo na dan, v to ne dvomim, ha, ha,« je rekel Tone. »Saj veš, da pri nas nič ne ostane dolgo skrivnost, ha, ha ... Sploh pa ... svojo ženo, Silvo, vpraši, ona ve vse, kar se dogaja po teh hribih.«

Marjan se je zdrznil: »Kaj pa naj bi to pomenlo zdaj?«

»Nič,« je rekel Tone, »sam ona si je bla zelo blizu z Ago, ziher ve kaj, kar jaz pa ti ne.«

Marjan je nekaj časa gledal v Toneta, ta je vstal, si oprtal puško čez rame in rekel: »Pusti zdaj to, Marjan, grema midva v gozd, da najdema kake sledi, dokler se zemlja čist ne posuši ... Tistiga vepra in njegove ta mlade mamo da danes ulovimo, če ne mi bo šel ves krompir ...«

»A nisi reku, da ste ga že pobral?«

»Pa ne vsega,« je rekel Tone. »Na ta spodnji njivi ga je še za kakih deset žaklov ... Mamo že trga v križu, sam pa tud ne zmorem vsega ...«

Zakoračil je z jase proti gozdu, Marjan pa mu je sledil.

Sonce je že pronicalo skozi goste krošnje in s toplimi žarki osvetljevalo skalo sredi jase, ko sta do nje prišla Majer in Anza.

»Madona, zvit je tale veper. Nikjer nobene sledi,« je rekel Anza in se poknil na skalo.

»Pa še pet ta mladih ma zraven ... To bi mogl bit sledi, madona santa, ko od cele vojske ...« je rekel Majer in tudi on sedel na skalo.

»Saj ...« je rekel Anza, si snel puško z rame in jo dal med noge. Majer si je odprl suknjič in iz notranjega žepa izvlekel čutaro. »Šnopček?« je podržal čutaro Anzu pod nos.

»Pa že,« je rekel Anza in nagnil.

Potem je nagnil še Majer. Nekaj časa sta sedela v tišini in poslušala petje ptic. Anza se je trepljal po kolenu, videti je bil malce nervozen, Majer pa je pogledoval v zrak.

»Vroč postaja,« je naposled rekel Majer.

»Vroč,« je rekel Anza.

Majer je pogledal kolega in se nasmehnil.

»Kaj si pa tak živčen, lejga? Saj ga bomo dobil. Če ne danes, pa kdaj drugič, madona santa!«

»Ni to,« je rekel Anza.

»Kaj pa pol?«

»Mah ...« je rekel Anza.

»Kaj je, povej, lej si ga, no ...«

»On, ko je prišu z avtobusom ...«

»Kaj je z njim?«

»Kaj pa vem, sam ... Skrbi me, da ni ...« je začel in utihnil.

Majer je nekaj časa gledal vanj, potem pa mu je ponudil čutaro.

»Spij si kaj, Anza,« je rekel. »Pol pa na dan z besedo, ja?«

Anza je sprejel čutaro, jo nagnil in jo vrnil Majerju.

»No?« je bil neučakan Majer.

»Ma ... Bog mi oprost,« je rekel Anza in pogledal pod nebo, »tega nisem še nobenmu povedal, še mami ne ...« je začel in vzel Majerju čutaro iz rok. Nagnil je dolg požirek, malo počakal, da se je žganica lepo vsedla v želodec, potem pa nadaljeval: »Ko sem bil še tak ... mali, mulc, ko sem delal pri našmu župniku ...«

»Ja?«

»Ko sem mu pomagal pri maši pa tak, ko sem pucu njegovo sobo ...«

»Ja?«

»Enkrat sem, ko sem bil sam v njegovi sobi ... Oprosti mi, Bog,« je rekel Anza in spet pogledal v nebo.

»Jaaaa?«

»Tega nisem še nobenmu povedal, Majer ...«

»Jaaaaaa?«

»Sem vidu, da ma tam na omari, kjer je mel talar, pa štulo pa take stvari ...«

»Ja, ja, ja ...«

»Tam je mel posodo z denarjem, ki so ga farani dal za mašo ...«

»Ja?«

»Veliko ga je blo, pa sem mislu, da nobeden ne bo nič opazu ...«

»Pa si ga vzell!« je rekel Majer.

»Ne vsega,« je rekel Anza, »sam za ... Za en evrokrem ga je blo ... Mislim, blo ga je več, res velik, vzell pa sem si za en evrokrem, ker, ker ...« je zajecjal.

»Ker?«

»Ker ga še nikol nisem p... probu,« je rekel Anza.

»Ja, in? Je bil dober? Evrokrem?«

»Bil, sam ...«

»Kaj?«

»Bog vse to vidi, Majer,« je rekel Anza in pogoltnil slino. »Kradel sem v božjem hramu, razumeš?«

»Daj, daj, daj, Anza, no ... Bog te nima rad!«

»To pa res, od takrat ...« je rekel Anza.

»Nehaj, no, madona santa ... Kaj zdaj ti misliš? Kolk pa oni kra-dejo! Od kod pa misliš, da našmu župniku dnar, da se vozi tu okol z beemvejem ... madona, še jaz nimam takiga terenca ... Ti pa zdaj tu cmizdriš, ker si si vzell za en evrokrem ... Si že čist nor, al kaj?«

»Ampak, od takrat naprej ...«

»Kaj?«

»Od takrat naprej, se mi zdi, da mi gre vse narobe ...«

»Kaj pa gre teb narobe, Anza?«

»Kmal po tistem, ko sem ukradu dnar, je umrl moj oče, neki let za njim pa je še mat padla s hruške, da je zdaj čist hroma,« je rekel Anza in zahlipal.

»Umiri se, Anza, « je rekel Majer. »Kot prvo, tvoj ta star, ta star Podrgajs, se je nalit ko čep spravu po največjem nalivu pobirat seno, čeprav smo mu vsi govoril, da naj ne hod ven v takim ... Madona, jasno, da je volom drselo in da je voz zdrsnu po hribu navzdol in ta starega pokopal pod seboj ... Mokro seno it spravlat, jebenti ... Kje si še vidu kaj takiga ... Ja? ... Kot drugo: tvoja mat je šla plezat na tisto staro hruško in žagat veje, ko je blo jasno, da je hruška fuč, da ne bo nič več rodila, pa če jo še tolk režeš pa

žagaš in kaj jaz vem, kterga hudiča še ... Da je prislona lojtro na prhlo vejo, nima bog nič pri tem, pač pa je kriva njena trma, ker ni mogla počakat do naslednjega dneva, ko ji je moj ta star, tega se dobr spomnim, obljubu, da bo porihntu stvar ... Hrbtenica je šla, še dobr jo je odnesla, samemu bogu se lahk zahvali, da ni šla rakom žvižgat ... Ja? In ti misliš, da je to zarad enga evrokrema, jebenti, Anza ... Pa nehaj se mi že tu cmizdrit, kak dec pa si, madona santa, ja!«

Anza je še nekajkrat posmrkal, potem pa si je obrisal solze.

»Spij raje kaj, madona,« je rekel Majer in mu ponudil čutaro.

Anza je nagnil, Majer pa je nadaljeval: »Sploh pa, kake veze ma zdaj tist tip s tvojim evrokremom, a?

»Sem mislu,« je rekel Anza, »da so ga poslal iz kake škofije, da se to razreši in ...«

• 18

»Ha, ha, ha ...« se je Majer zakrohotal na ves glas. »Zarad evrokrema, bog te nima rad, Anza, zarad tistih neki fičnikov, da se bojo zdaj pa ti kurcipalci, ko so nakradl milijone in milijone, obregnal v tebe ... Anza, če ti nisi blesav, pol pa tud ne vem, kdo je.«

»Ja, saj veš, da nisem najbolj odprte glave, Majer.«

Majer je vzel Anzu čutaro in še sam nagnil. Dolg in krepak po žirek si je privoščil, naredil »Uuhaaa!«, ko ga je pogoltnil in lopnil Anza po ramenu.

»Sploh pa, moj Anza,« je rekel, »nič se ti ne sekiraj ... Se mi zdi, da vem, kdo je ta prišlek in zakaj je tu, ja?«

Anza se je obrnil k Majerju.

»Kdo?«

»Sem mal tuhtu, veš, in ... Veš kaj mi je padl na pamet? A?«

Anza je nemo prikimal.

»Milena! Moja bivša draga ženka!«

»Milena?«

»Hja ja,« je rekel Majer. »Ta beštrga mi ga je poslala! Dacarja! Ti povem, dacarja mi je poslala na vrat!«

»Ne ...« je rekel Anza.

»O, ja ...« je rekel Majer in si kimal v brado. »Si se ti kaj vprašu, kak bi on kar vedu, kam naj pride, pa ni od tu, ha? Kak je on točno vedu, kje stopit z avtobusa in kam it. A? In direkt v mojo bajto! Iz prve!«

Tudi Anza je začel počasi prikimavati.

»Ker sem jo odpikal, ljubezen svojo, sam z desetimi starimi milijoni ... Tolarjev! Pa mi jih je zdaj poslala na vrat, dacarje, kača prekleta, ko je jasno vedla za vse moje mučke, saj mi je navsezadne ona knjige vodla ... Hja ja, moj Anza! Sam baba ti lahk kaj takiga nardi! Zapomn si to, ja ... Ne pa bog, pa ne vem, kaj za enga vraga še vse! Baba, moj Anza, ba-ba! In noben drug!«

»A misliš?«

»Hja, ne vem, kaj druga si naj še mislim ...«

Anza je kimal, Majer pa je še dvakrat prhnil skozi nos, naredil dolg požirek iz čutare in jo ponudil kolegu. Tudi Anza je nagnil, še vedno kimal sebi v brado, potem pa rekel: »Hm.«

»No, bomo vidl, kaj bo ... Saj bo mogu slej ko prej pridit z besedo na dan ... Prej se bo še, to ti povem za ziher, vse fajn razgledu, pol pa reku: Majerček, prid ti mal sem. Boma mal knjige pogledala!«

»Hm.«

»Ja, ja ...«

»Hm.«

Nekaj časa sta še posedela na skali, na katero je sonce vedno bolj pripekalo, potem pa je Majer vstal, si šel z roko skozi lase in rekel: »Grema zdaj midva tiste vepre pošicat, bomo pol to reševal!«

Anza je vstal, si oprtal puško, Majer pa ga je spet lopnil po rami in rekel:

»Evrokrem, bog te nima rad, Anza Podrgajs, ha, ha, ha!«

Ko je Žan prišel do skale, ki je vsa v soncu ležala sredi jase, je najprej z glasnim »Šic!« in s kopitom puške pregnal velikega zele-nega kuščarja, ki se je sončil na njej. Potem je slekel lovski suknjič, ga razgrnil prek skale, puško je vrgel v travo in se zleknil prek suknjiča. Prižgal si je cigareto in iz žepa potegnil mobilni telefon. Nekaj je tipkal po njem in kmalu se je oglasil polifonični zvok igrice. Žan je sprva mirno pritiskal tipke in vlekel iz cigarete, pozneje pa je vedno bolj energično pritiskal na tipke. V naglici je odvrget na pol pokajeno cigareto v travo in se z obema rokama lotil tipkovnice. Polifonična melodija se je združila s ptičjim petjem in ustvarila pravo pravcato ptičjo poli simfonijo. Gozdno idilo je

prekinil začetek skladbe *Satisfaction*. Žan je nejevoljno zavil z očmi in se javil na telefon.

»Ja?« je nervozno rekel.

Poslušal je v telefon in vedno bolj zavijal z očmi.

»Ja, Minka ... Aha! ... Ja kje, na lovu, kje pa? ... Ja glih sem ga mel, prasca divjega na muhi, ko si ti poklicala, pa se je prestrašu in spizdu ... Ja, kaj naj zdaj? Kar je, je, povej ...«

Poslušal je v telefon in se razgledoval naokoli.

»Lepo se umiri in počasi povej ... Ja ... ja, okej ... Aha?
Aja?«

Iz hlačnega žepa je izvlekel novo cigareto in si jo prižgal.

»Se pravi, srečala sta se z našim gostom in ... ja ... aha ... A ti je težil?«

Na hitro je povlekel dva dima in pihnil skozi nos.

»Te je kaj osvajal?«

... ..

»Pa si mu rekla, da si zdaj z mano?«

... ..

»A misliš? ... Kaj? ... Ja jasno, da vem, da je tvoj mož v zaporu ... Šverc komerc, droge pa to, ja ... Kaj? ... Da bi ga tvoj mož iz zapore poslal tu gor, da bi te najdu? ... Pizda mu materina, a res? Ja ... Pa je kaj takiga reku? Aha ... Zakaj pa pol misliš, da bi ga zdaj tvoj mož poslal? ... Ja ... Aha, ja ... ja ... ja, ja ... Aha, razumem, ja«

Še nekajkrat je potegnil iz cigarete, se z roko praskal po glavi, ko je spet rekel:

»No, Minka, okej, umiri se ... Okej, lej, ni treba nič praviti, da si zdaj z mano, ja? ... Če bo kaj vprašal, mislim, ti sam Aha ... Ja ... Ja Kak pa bi on vedu, da si ti zdaj tu? Saj mu nisi nič pravla, a? Okej, to razumem, da si mogla možu povedat, kje si, sam Ja, jasno ... Hm ... O men pa ni treba nič govorit, veš ...«

Umaknil je telefon od ušesa, se zagledal nekam pod nebo in zavzdihnil.

»Jebo mater pasjo, Minka ... Kam si me zdaj uvalila? Okej, ampak, ja, nisi zihher, de je prišu zarad tebe, a? ... Ja? ... Ja? ... Aha! ... Okej, kul Kam da je šel? Se razgledat po vasi? ... Ja? ... Za Agino hišo je spraševal, za tisto podrtijo, da

bi jo kupi? ... Aha? ... Ja ... Ja No, v glavnem, ignoriraj ga ... Aha ... Okej, jaz tud tebe, ajde!»

Poklopil je telefon in nekaj časa samo obsedel tam na skali. Potem je z glasnim »Tuj!« pljunil v travo in zarinil glavo med roke.

V gostilni Pr' lisic je Minka sedela na točilnem pultu in nervozno vlekla iz cigarete, ko sta vstopila Marjan in Tone. Še vedno v lovski obleki sta sedla na barske stole nasproti nje, puški pa sta naslonila ob šank.

»Kaj pa kadilski zakon, Minka?« je rekel Tone.

»Jebo te kadilski zakon,« je rekla Minka in pihala dim pod strop.

»Kaj pa če je tale prišlek inšpektor?« se je oglasil še Marjan.

»Ma ja, kak inšpektor ...«

»Za tale ... zakon ... kadilski ...«

»Ta že ni noben inšpektor,« je rekla Minka.

»Si kaj zvedla o njem? Mislim, sta kaj govorila?« je zanimalo Toneta.

»Ja, da mu je tu všeč in da bi rad kupu tisto Agino podrtijo tam spodi,« je rekla Minka.

»Jeh,« je rekel Marjan in pogledal proti Tonetu.

»Ja pa kaj zdaj?« je rekel Tone. »Če bi bil njen sin, že ne bi kupoval, saj bi dedoval, se ti ne zdi?«

»Kaj pa veš,« je rekel Marjan.

»Se mi pa zdi,« je rekla Minka, »da ni prišu zaradi tiste podrtije ... Mislim, da on točno ve, zakaj je tu ...«

»Povej,« je rekel Tone.

»Ni kaj povedat,« je rekla Minka in spet na dolgo potegnila iz cigarete. »Sam zdi se mi ...«

»Kaj? Povej!«

»Če ga ni moj mož poslal sem, da bi mal povohal za mano ...«

»A misliš?«

Minka je skomignila z rameni.

»Zdi se mi en tak, da bi lahk bil v zaporu,« je rekla.

»Al pa v umobolnici,« je rekel Marjan.

»Nehajta no,« je rekel Tone.

»Sem mu šla mal po sobi pobrskat, ko ga ni blo ...« je rekla Minka.

»In?«

»Nič ... Nič kaj takiga, torbo ma pa zaklenjeno, pa težka je ...«

»Mater ...« je rekel Tone.

»Jeh ...« je rekel Marjan.

»Si jo probala kaj tak ... a veš, potipat, kaj bi lahk blo not, v torbi?« spet Tone.

»Sem, pa nič ...«

»Jeh ...«

»Nehaj no skoz jamrat, mater,« je rekel Tone in z ramo dregnil v Marjana.

Nekaj časa so molčali, potem pa je Tone bolj zase rekel: »Pa kak hudiča je najdu k nam?«

Minka je nemo pokimala.

»En mu je mogu povedat, kak se pride sem, ni druge.«

»Ja.« je rekla Minka. »Bota kaj pila?«

»Pa daj mi enga,« je rekel Marjan.

»Pa daj še men enga,« je rekel Tone.

Minka je skočila s šanka, ugasnila cigareto v pepelnik, vzela plastenko belega vina in točila v kozarca. Potem je dolila še mineralno vodo in kozarca postavila pred gosta.

»Bogdaj,« je rekel Tone in nagnil.

»Bogdaj,« je rekel Marjan in še sam storil isto.

Nekaj časa so molčali, Tone je iz žepa vzel lovski nož, ga odpiral in zapiral, ko je Minka vprašala:

»In?«

»Kaj?«

»Ste jih ujel? Merjasce?«

»Ne,« je rekel Marjan. »Ne duha ne sluha o njih!«

»Pa sem že mislu, kak jih bom odrl z novim nožem,« je rekel Tone in pomahal z nožem po zraku.

»Nobenih sledi, nič ... Kot da jih nikol ne bi blo tu,« spet Marjan.

»Majer pa Anza sta šla še gor v hrib pogledat, tja proti Mančkovi gorci ...« je rekel Tone.

»Kaj pa Žan? Je prišu nazaj?« je vprašal Marjan.